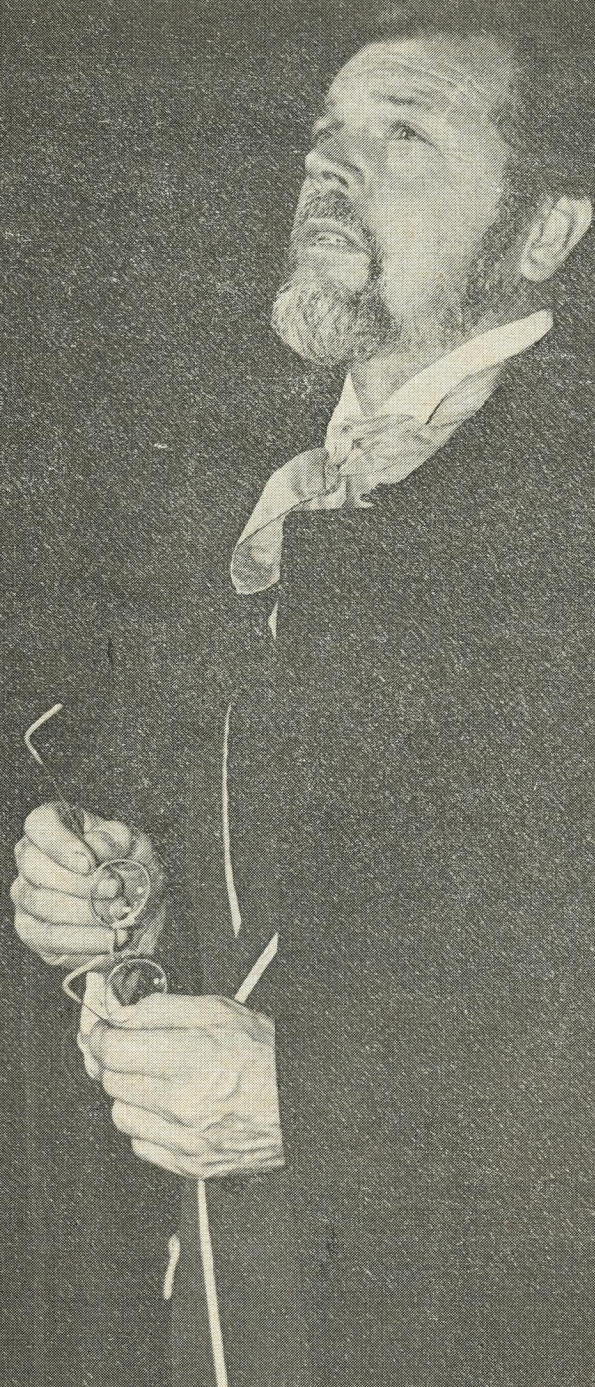

Za roli Cholstoměra v „Příběhu koně“ získal cenu J. Postránecký. Inscenace získala i Cenu diváka (8. ročník).

Prvním hostem ze Slovenska se stal DS Handlová s hrou „Bitka pri Lučenci“ v roce 1982.

Na předcházející straně:

J. Kalvach v roli herce Krumlovského ve hře „Soupeři“ (DKJ).

Snímek z arénové inscenace „Markéty“ vodiňanské Šupiny. Uprostřed herec a režisér F. Zborník.

„Dalskabáty, hříšná ves“ v podání DS Tyl Mnichovo Hradiště.

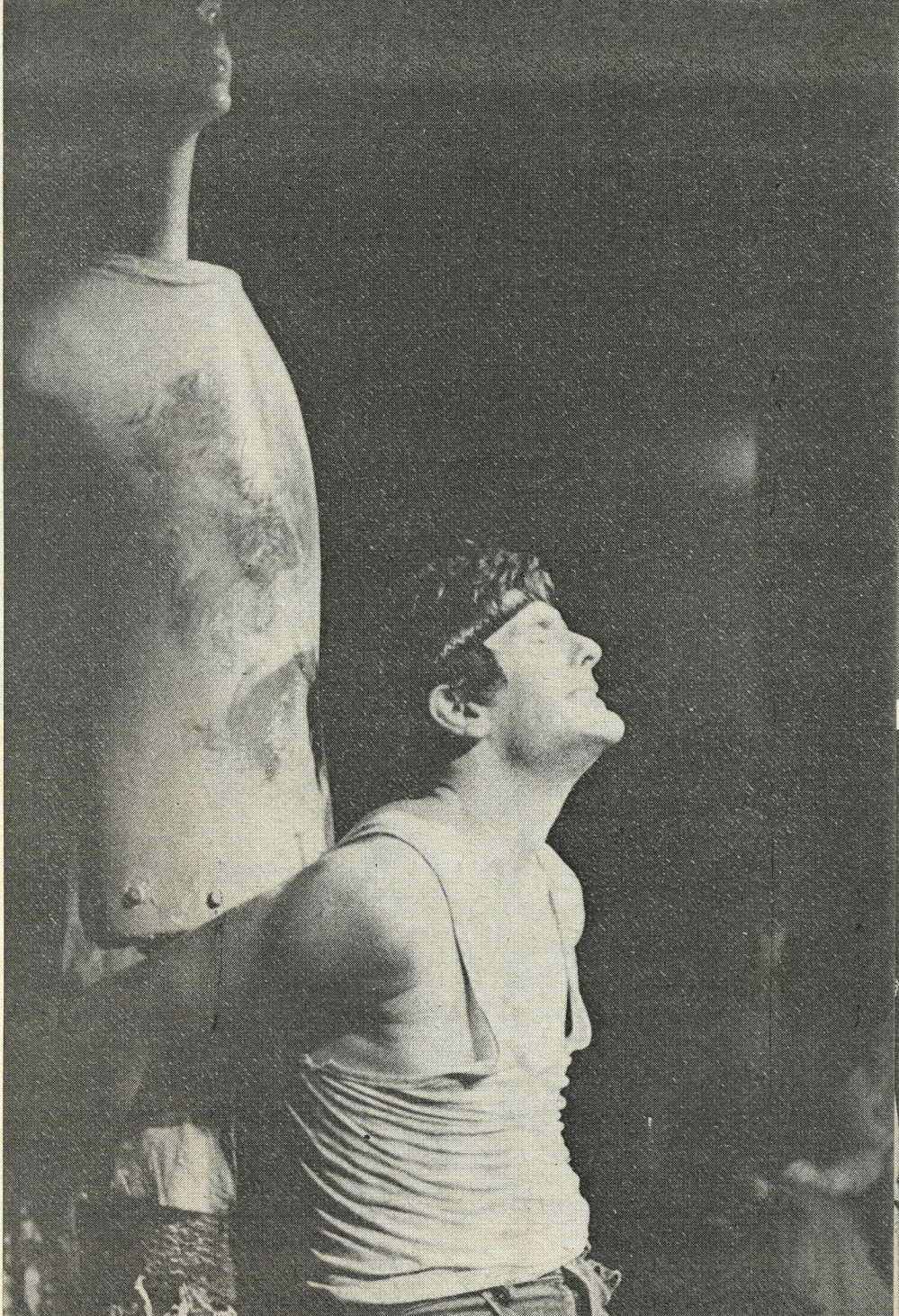
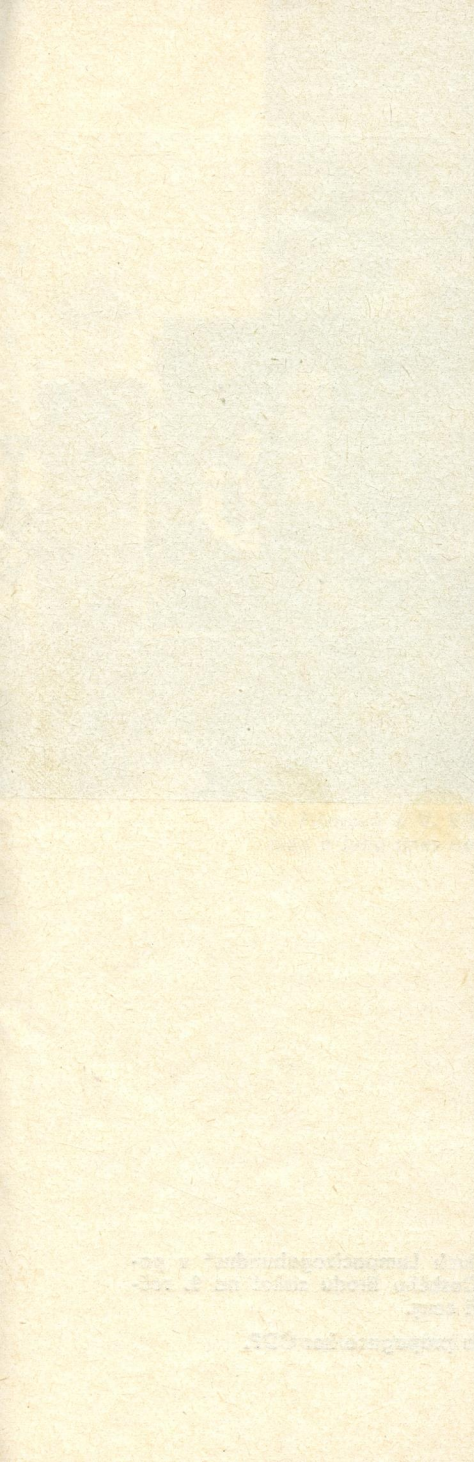
Pohádku „Kašpárkovy čertoviny“ si v r. 1983 na ČDP zahrál DS z Mimoně.

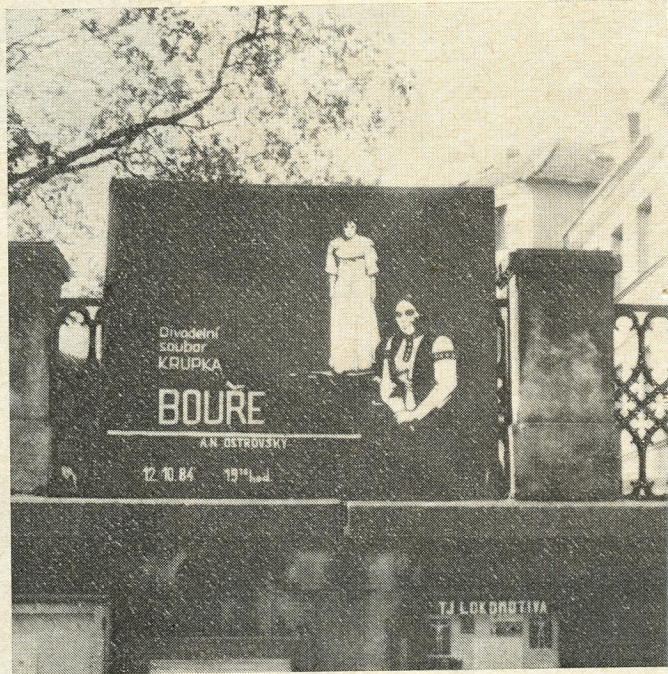
Velice úspěšná hříčka Malého divadla Ústí nad Labem „U nás v Holoubkově“ děti přímo nadchla.

Na následující straně:

Režisér a herec PHDr. V. Klapka v roli Oidipa ve stejnojmenné inscenaci DKJ v roce 1983.

„Zlý duch Lumpacivagabundus“ v po-
dání Českého Brodu získal na 9. roč-
níku tři ceny.

Ukázka propagace her ČDP.

Na předchozí stránce:

Vysokého ocenění dosáhla i Mladá scéna z Třebíče za hru „O věrném milování Aucassina a Nicoletty“.

V 9. ročníku uvedl domácí soubor hru o J. J. Rybovi „Noc pastýřů“. Na snímku J. Pecha (Cena za herecký výkon) v roli J. J. Ryby a J. Važanová jako jeho žena.

J. Deyl z Třebíče přebírá cenu z rukou ředitele KP R. Pešky. Vlevo předseda poroty dr. J. Vinař.

Reprezentantem zavedeného „klasického“ divadla byla na 8. ročníku inscenace **DALSKABÁTY, HŘÍŠNÁ VES ANEB Z APOMENUTÝ ČERT** v provedení **DS Tyl Mnichovo Hradiště**. Zajímavé je, že i zde se promítla názorová nejednotnost diváků. Představení nemělo výrazné slabiny, na druhé straně nepatřilo mezi špičková. Takováto vystoupení bývala na minulých ročnících hodnocena v průměru 70 % „velmi líbilo“ a 27 % „líbilo“. Tentokrát se však představení „velmi líbilo“ jen 40 % diváků, 50 % „líbilo“ a 10 % „nelíbilo“. I zde máme důkaz posunu diváckého zájmu a jeho polaritu.

Že však uvedené rozdělení amatérské tvorby na „hledačské formy“ a „osvědčené formy“ zdaleka nemusí vést k rozporům, o tom přesvědčila diváky i porotu poslední inscenace 8. ročníku, **PŘÍBĚH KONĚ** (L. N. Tolstoj - M. Rozovskij) v podání **Dělnického divadla z Brna**. Balada o koni Cholstoměrovi, v jehož příběhu jsou zašifrovány základní otázky lidské existence, sugestivně zapůsobila na většinu přítomných. Emocionální, ale i rozumový dopad představení na diváky byl velký (přes 80 % „velmi líbilo“).

Jakými prostředky bylo tohoto výsledku dosaženo? Text byl adaptací klasiky, soubor ho však nepřijal autorsky ale doslovně, čímž kopíroval úspěšnou verzi sovětských divadelníků. Tedy „osvědčená cesta“. Hra však nebyla monolitickým, logicky se odvíjejícím příběhem, nýbrž mozaikou scén spojovaných písněmi a baletními vložkami. To znamená slovo ustupující metafoře, neboli „objevná cesta“. Mohli bychom poukázat ještě na jiné příklady, ale už zde je jasné, že obě naznačené cesty mohou být spojovány v nový celek. Provede-li se toto spojení na takové úrovni, jakou vykazoval „Příběh koně“, pak výsledek je výborný.

Dříve než uzavřeme analýzu 8. ročníku, všimněme si diváckého zájmu. Ten byl, jak jsme si již všimli do 7. ročníku stoupající (1 710 diváků). V sledovaném ročníku došlo náhle k poklesu o 500 diváků (pouze 1 250 lidí, což u večerních představení dělá průměr 207). I zde je vidět rostoucí konkurence ostatních odvětví uměleckého života v České Lípě. Roli může hrát i fakt, že arénová vystoupení byla určena pro menší počet diváků (chybí dostatečně velký prostor pro tuto novou scénickou formu), čímž automaticky poklesl počet diváků asi o 250. Přesto všechno však uvedené číslo cosi signalizovalo a - jak uvidíme u ročníku devátého - zcela právem.

Úplně nakonec stručný výčet cen. Cena za mužský herecký výkon - **J. Postránecký** za roli Cholstoměra („Příběh koně“). Cena za ženský herecký výkon - **N. Kvařilová** za roli Plajznerky („Dalskabáty“). Cena **Věry Závřelové** - **S. Šimá-**

k o v á za roli Markéty („Markéta“). Cena za dramaturgii a režii - F. Zborník („Markéta“). Cena za kolektivní tvůrčí práci - D K J i r á s e k („Oidipus“).

Dosud poslední ročník ČDP byl konán na počest 40. výročí SNP a Roku české hudby. Proběhl jako obvykle v první polovině října a pokračoval ve všech tradicích, jež během let kolem něj vznikly. Pokračoval ovšem i v otaznících a problémech, jež se postupně objevily za jeho zády a plně se projevily v ročníku osmém. Proto byl 9. ročník předělem ukončujícím určitou etapu a začínající již etapu novou.

Zůstaneme-li v mezích nastíněného okruhu problémů, pak vidíme, že devátý ročník vykazoval: 1) jisté přešlapování dramaturgie, váhající, na kterou ze zmíněných divadelních koncepcí položit důraz; 2) další pokles divácké návštěvnosti, dokumentující již uvedenou diváckou polaritu.

Podívejme se na obě proklamované teze blíže.

Čísla zachycující počty diváků tvoří důležitý moment při analyzování jakékoliv kulturní akce. Není tomu jinak ani u ČDP. Až do sedmého ročníku mohli být s touto statistikou organizátoři spokojeni. Návštěvnost jak večerních, tak i odpoledních představení se pravidelně zvyšovala. Potom však přišel zlom. Již jsme se zmínili o poklesu v osmém ročníku. Trend pokračoval i v ročníku devátém. Z 828 klesl počet diváků na 670. Průměr na jednom představení se zastavil u 168 návštěvníků. V čem je jádro problému? Klesá snad úroveň představení? Rozhodně ne. V posledních ročnících se totiž na přehlídku dostane jen výjimečně soubor, který by předtím neprošel „c. ům“ některé další vrcholné amatérské přehlídky. To znamená, že co se týče souborů, dojíždí do České Lípy skutečná špička.

Jsou snad klasická díla „obehraná“ pro moderního diváka? O tom by se dalo uvažovat v případě her všeobecně známých a často hraných. Přehlídka však nabízí divákovi i tituly hry méně známé či vůbec dosud nehrané. Problémem spíše bude forma té či oné hry. Jinou věc totiž vyžaduje mladá generace, jinou pak generace starší. Ale o tom až u rozboru dramaturgie.

Další z příčin poklesu divácké aktivity budeme muset hledat v temporytmu celého Podzimu. Zatímco dříve vyhovovaly návštěvníkům týdenní intervaly mezi vystoupeními, dnes tomu tak asi není. Zdlouhavost celé akce (14 dní) klade velké nároky na čas i koncentraci diváka. Toto si pořadatelé uvědomili a pro nadcházející desátý ročník přišli s novinkou. ČDP bude soustředěn do jednoho týdnu, přesněji do čtyř dnů od čtvrtka do neděle. Změnou se sleduje potřeba udržet atmosféru soutěže v průběhu celé akce, kumulovat pozornost návštěvníka do krátkého časového úseku a tím mu umožnit, aby sledováním přehlídky neztrácel tolik volného času jako dřív. Vychází se tak

vstříc především mladým rodinám, pro které je těžké uvolňovat si pro divadlo dva víkendy jdoucí po sobě. Stručnost akce by měla víc vyhovovat i mládeži ze středních škol a učňovských zařízení. Je jasné, že tato změna nevyřeší celý zápas o diváka. Ten bude pokračovat nadále v návaznosti na to, jak poroste aktivita v ostatních uměleckých oborech. Pořadatelé jsou si toho vědomi a určitě udělají vše pro to, aby se pokles návštěvnosti devátého ročníku již neopakoval.

Nyní několik slov k druhé oblasti, t. j. k dramaturgii. Jak jsme již ukázali, 8. ročník prezentoval oba základní směry dnešního divadla. Oba našly své ctitele i odpůrce a jediným shodně přijatým představením byl nakonec kompromisní „Příběh koně“. Jenže toto vystoupení bylo výjimečné tím, že směřovalo k univerzálnosti v metodách a formách, zatímco drtivá většina amatérů dnes vykročila na cestu specializace ve hledání poetiky a stylu. Je to přitom nutné, protože sotvakdy budou moci ochotníci konkurovat profesionálům v technických, hereckých a dramaturgických možnostech, t. j. v těch prostředcích, které umožňují libovolné střídání námětů a metod. Ostatně na tuto cestu vykročily i menší profesionální scény. Dnes se například chodí „na Provázek“, „na Činoherní klub“ či „Ypsilonku“ a ne na tu či onu inscenaci. Divák totiž již dopředu ví, že najde jistou poetiku, humor, metafory. Jenže vtip je v tom, že touto poetikou se nutně mění téma inscenace a její náplň. Půjдете-li na „Mackbeta“ do Divadla na Vinohradech, uvidíte diametrálně jinou hru, než když půjdete na „Mackbeta“ do Ypsilonky. Přitom každému je bližší něco jiného, a to nejen globálně, ale i časově. Pochopitelně, ve hře jsou i další aspekty, jako např. problém divácké sečtěllosti, t. j. problém, zda divák má či nemá před představením klasiky k němu klíč, problém angažovanosti diváka a jeho ochoty přijmout či nepřijmout změny atd. atd. Nastíněné otázky však již stačí k tomu, abychom pochopili, že dělat dramaturgii jakékoliv přehlídky je těžké.

V devátém ročníku se tato tíha projevila tím, že přípravný výbor se ve výběru vyhnul inscenacím „problémovým“, t. j. takovým, které by se radikálně přikláněly na tu či onu stranu. Výsledkem byl potom jakýsi umírněný střed, který ovšem v dnešní době má již retardační prvky. Pro letošní desátý ročník byla proto zvolena jiná cesta. Vybrat inscenace vrcholně osobité s vyhraněnou poetikou a jednoznačným zaměřením. Zda je to cesta správná, na to si ovšem musíme ještě počkat, a proto zůstaňme ještě chvíli u 9. ročníku.

Protože nás od něj dělí pouhý rok, připomeňme si pouze základní údaje, tak jak je předložila v hodnocení odborná porota. Úvodní představení obstaral DK Jirásek Boučkovo u hrou NOC PASTÝŘŮ. Boj Jana Jakuba Ryby proti konzervatismu církevních představitelů byl podán přesvědčivě. Modernímu tvaru, organizaci prostoru a tempu však zůstali inscenátoři leccos dlužni.

Ve druhém večeru vystoupil DS Tyl Český Brod s inscenací klasické frašky J. N. Nestroje ZLÝ DUCH LUMPACIVAGABUNDUS. Právě toto představení prokázalo, jak může být klasika živá, jestliže pojmeme autora jako našeho současníka, jestliže uvěříme v apelativnost jeho poselství. Třetím představením byla inscenace A. N. Ostrovského BOURE v podání souboru z Krupky. Inscenátoři přistoupili k některým úpravám, které sice oslabily historický kolorit, leč nahradily jej dostatečně ničím obecně platným. Závěr festivalu patřil souboru Mladá scéna Třebíč s úpravou klasické středověké látky O AUCASSINOVI A NICOLETTĚ. Zajímavý syntetický, vysoce stylizovaný tvar, prokomponovaný moderně pojímanou akční scénografií dosáhl zaslouženě vysokého ocenění.

Rozdělení cen po skončení přehlídky dopadlo takto: Cena diváka - DS Tyl Český Brod - „Zlý duch Lumpacivagabundus“. Táž inscenace získala dále Cenu za kolektivní tvůrčí přínos a Cenu za herecký výkon M. Dema v roli Floka. Druhou Cenu za herecký výkon obdržel J. Pecha za ztvárnění J. J. Ryby v „Noci pastýřů“. Cenu za režii, kostýmy a scénu získal J. Dejl z Třebíče. Soubor Mladé scény dále obdržel i Cenu Věry Zavřelové.

Devátý ročník uzavírá zatímni historii ČDP, uzavírá tedy i naši analýzu. Někde více, někde méně přesně jsme se v ní snažili zachytit vývoj přehlídky. Pokusili jsme se především ukázat složitost celé takovéto akce. Viděli jsme, jak musela zápasit s organizačními problémy, jak obtížně získávala svou dramaturgickou podobu, zjistili jsme pak nakonec, jak neustále revidovala své metody v souvislosti s tím, jak se měnila situace v amatérském divadle i v kulturním životě města.

Některé problémy se vyřešily, jiné okamžitě vznikaly. Zápas nikdy nekončí... A přesto nikdo z těch, kteří přehlídku připravovali a připravují, nelituje vydaných sil, nepropadá skepticizmu. Svě přehlídce totiž věří, tak jako jí věří i všechny kompetentní orgány ve městě a okrese, všichni divadelníci, kteří na přehlídce účinkovali, a především jako všichni ti, kteří na „Podzim“ pravidelně přicházejí, aby se nechali unášet tím věčně novým, krásným a inspirativním snem, který se jmenuje divadlo.

Závěrem mi dovozte, abych poděkoval za celý náš Českolipský divadelní podzim všem organizátorům, t. j. Klubu pracujících, odboru kultury ONV, Okresnímu kulturnímu středisku a Městskému národnímu výboru v České Lípě a abych jim - a hlavně přehlídce - popřál do dalších let „Zlomte vaz!“.

Podobné poděkování bych chtěl adresovat vám, divákům, za váš zájem a toleranci. Doufám, že tato brožurka vám připomněla řadu pěkně strávených večerů v Jiráskově divadle a že vás utvrdila v chuti přijít zas. Jsme přesvědčeni o tom - a dosavadní historie Českolipského divadelního podzimu o tom svědčí - že nebudete litovat.

PHDr. VÁCLAV KLAPKA

Rozdělení titulů večerních představení podle původu autorů

Česká dramatika:	Jirásek: Lucerna bratří Čapkové: Ze života hmyzu Klicpera: Hadrián z Římsů Götz: Soupeři Bouček: Noc pastýřů Frýda: Autobusové nádraží Jirásek-Dietl: Filozofská historie bratří Mrštíkové: Maryša Drda: Hrátky s čertem Drda: Dalskabáty, hříšná ves Klicpera: Každý něco pro vlast Jirásek-Kret: Bitka pri Lučenci Vančura-Zborník: Markéta Tetauer: Úsměvy a kordy Vampilov: Lidé, kde jste? Gorin: Zapomeňte na Hérostrata Roščin: Manželé hledají byt Majakovskij: Štěnice Vasiljev: . . . a jitra jsou zde tichá Bulgakov: Puškin Gribojedov: Hoře z rozumu Tolstoj-Rozovskij: Příběh koně Ostrovskij: Bouře
Sovětská a ruská dramatika:	Nestroy: Společníci řadí Nestroy: Zlý duch Lumpacivagabundus
Rakouská dramatika:	Ibsen: Strašidla Ibsen: Peer Gynt Holberg: Jeppe z vršku
Severská dramatika:	Molière: Cesta ke dvoru anonym: O věrném milování Aucassina a Nicoletty
Francouzská dramatika:	Shakespeare: Večer tříkrálový
Anglická dramatika:	Gay: Žebrácká opera
Španělská dramatika:	Inclán: Romeo a Julie dnes nehrají
Italská dramatika:	Sofokles: Oidipus
Antická dramatika:	

Laskavě si opravte v závěru této stránky:

Anglická dramatika:

Shakespeare: Večer tříkrálový

Gay: Žebrácká opera

Španělská dramatika:

Inclán: Romeo a Julie dnes nehrají

Italická dramatika:

Goldoni: Náměstíčko

Antická dramatika:

Sofokles: Oidipus

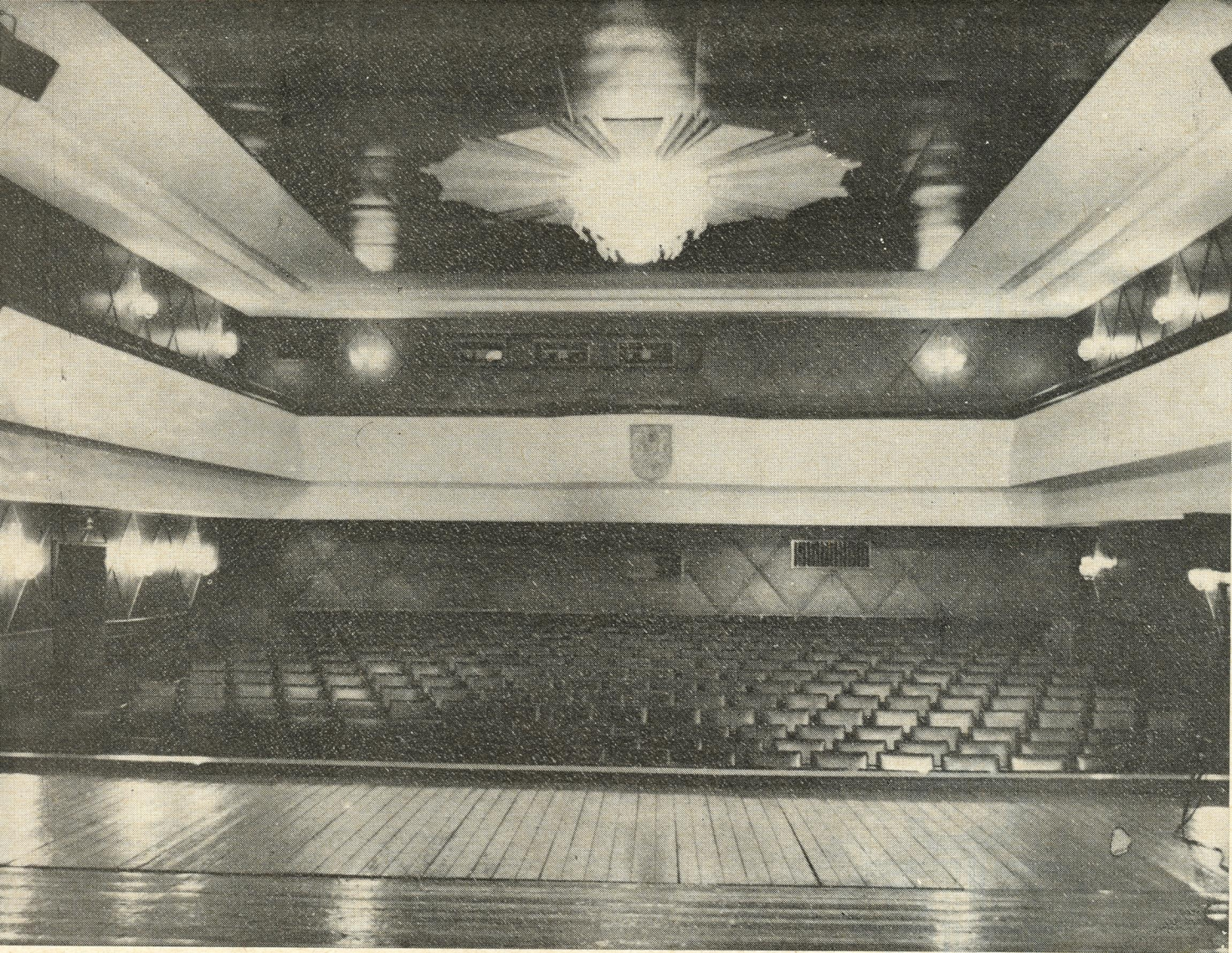
Soubory vystupující na ČDP ve večerních představeních

soubor	rok	76	77	78	79	80	81	82	83	84
DK JIRÁSEK Česká Lípa		☺	☹	☺	☹	☺	☺	☹	☺	☺
DS Tyl Železný Brod		☺	☺	☹						
MALÉ DIVADLO Ústí nad Labem			☺		☺			☺		
ŠUPINA Vodňany						☹	☺		☺	
DS Krupka			☺							☺
DO JIRÁSEK Úpice						☺		☺		
DS Boletice		☺								
DS Klicpera Radonice				☺						
DS TYL Rakovník				☺						
DS SVIT Gottwaldov					☺					
DS KAVALIER Sázava					☺					
DIALOG Pízeň						☺				
DS Řevnice							☺			
DK Kraslice							☹			
DS Handlová								☺		
DS TYL Mnichovo Hradiště									☺	
DĚLNICKÉ DIVADLO Brno									☹	
DS TYL Český Brod										☹
MLADÁ SCÉNA Třebíč										☺

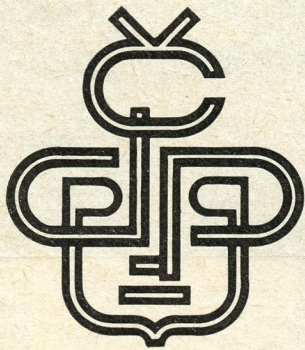
Prázdná maska účast

Plná maska

oceněné inscenace

Interiér hlediště Jiráskova divadla. Autor návrhu ak. arch. Zdeněk Pavel.

Vydal Sdružený klub pracujících v České Lípě v nákladu 1 500 kusů. Autor publikace: PHDr. Václav Klapka, typografie: ak. arch. Zdeněk Pavel, fotografie: archiv Divadelního klubu Jirásek, Fotokroužek SKP Č. Lípa a J. Křivánek. Vytiskly Východočeské tiskárny, provoz 23 Hronov. Povolil OK KNV Ústí nad Labem pod č. j. 350017685. Neprodejné.

